

KPSS

GENEL YETENEK - GENEL KÜLTÜR

DENEME-4 | AYRINTILI ÇÖZÜMLER

120 SORU	130 DAKİKA	4 YANLIŞ 1 DOĞRUYU GÖTÜRÜR
--------------------	----------------------	--------------------------------------

Ders	Soru
Türkçe	30
Matematik	30
Tarih	27
Coğrafya	18
Vatandaşlık	9
Güncel Bilgiler	6

Sorular, yüklenen kaynaklardaki konu kapsamı ve KPSS ölçme yaklaşımı esas alınarak özgün hazırlanmıştır.

TÜRKÇE ÇÖZÜMLERİ

1. Soru | Doğru Cevap: D) Bir konuya alışılmışın dışındaki açılardan yaklaşmak

"Bir düşüncenin sınırlarını genişletmek, ona daha çok cümle eklemek değil; bakmadığı pencereleri açmaktır."

Bu cümlede "bakmadığı pencereleri açmak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: "Pencere açmak" gerçek anlamda kullanılmamıştır. Bir düşüncenin daha önce hesaba katmadığı bakış açılarını gündeme getirmek, konuyu farklı yönleriyle değerlendirmek kastedilmektedir.

2. Soru | Doğru Cevap: A) Metni gereksiz ayrıntılardan arındırıp akıcı hâle getirmek

Yazar, ayrıntıları metne yığmak yerine onları seçerek anlatısına nefes aldırıyor.

Bu cümlede "nefes aldırma" sözü aşağıdakilerden hangisine karşılık gelmektedir?

Çözüm: Bağlamda yazarın ayrıntıları seçerek kullanması vurgulanmaktadır. Böylece metin yoğunluktan kurtulup daha rahat okunur; "nefes aldırma" bu akıcılığı ifade eder.

3. Soru | Doğru Cevap: C) Davranış değişikliği, kişisel kararlılıkla birlikte uygun koşulların oluşturulmasına bağlıdır.

"Bir alışkanlığı değiştirmek için iradenin güçlü olması kadar çevrenin de yeni davranışı kolaylaştırması gerekir."

Bu cümleye anlamca en yakın yargı aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Cümlede iki unsur birlikte gerekli görülmektedir: kişisel irade ve yeni davranışı destekleyen çevre. Doğru seçenek bu iki koşulu birlikte ifade eder.

4. Soru | Doğru Cevap: E) Bilimsel gelişmenin temelinde doğrulanıp yanlışlanabilecek sorular üretmek vardır.

"Bilim, kesin cevaplardan çok, sınıyanabilir sorularla ilerler."

Bu cümlede asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: "Sınıyanabilir" sözcüğü, bir sorunun gözlem ve deneyle denetlenebilmesini anlatır. Cümle, bilimin ilerlemesini bu tür soruların kurulmasına bağlamaktadır.

5. Soru | Doğru Cevap: B) Amaç-sonuç

"Arşiv belgeleri zarar görmesin diye oda sıcaklığı sabit tutuluyor."

Bu cümledeki anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Oda sıcaklığının sabit tutulması, belgelerin zarar görmesini önleme amacına yöneliktir. "-sın diye" yapısı amaç bildirir.

6. Soru | Doğru Cevap: D) Başlangıçta güç görünen anlatım, ilerleyen bölümlerde eserin etkisini artırmaktadır.

"Bu romanın dili ilk sayfalarda okuru zorluyor; ancak karakterler derinleştikçe bu zorluk anlatının dünyasına açılan bir anahtara dönüşüyor."

Bu cümleden aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

Çözüm: Cümle, ilk baştaki dil güçlüğü'nün karakterler derinleştikçe anlamlı bir işleve kavuştuğunu söyler. Bu nedenle zorluk, ilerleyen bölümlerde eserin dünyasına girişi kolaylaştırmaktadır.

7. Soru | Doğru Cevap: E) Etkili not alma, bilgiyi seçip yeniden yapılandırarak öğrenmeyi güçlendirir.

Not almak, duyulan her sözü kâğıda geçirmek değildir. Etkili bir not, bilgiyi seçer, kısaltır ve kişinin kendi cümleleriyle yeniden kurar. Bu işlem sırasında zihin yalnızca kaydetmez; bilgiyi sınıflandırır ve önceki bilgilerle ilişkilendirir. Bu yüzden iyi hazırlanmış birkaç satır, sayfalarca kopyadan daha kalıcı olabilir.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Parça, not almanın mekanik kopyalama değil; seçme, kısaltma, sınıflandırma ve ilişkilendirme süreci olduğunu vurgular. Ana düşünce bu işlemlerin öğrenmeyi kalıcılaştırmasıdır.

8. Soru | Doğru Cevap: B) Kent ağaçlarının çevresel işlevlerini açıklayarak planlamadaki önemini göstermek

Kent ağaçları yalnızca sokakları güzelleştirmez. Yaprakları havadaki bazı parçacıkları tutar, gölgeleri yüzey sıcaklığını düşürür, kökleri yağmur suyunun toprağa karışmasına yardım eder. Ayrıca kuşlar ve böcekler için küçük yaşam alanları oluşturur. Bu nedenle ağaçlandırma, kent planlamasında süsleme işi değil, altyapının bir parçası olarak görülmelidir.

Bu parça aşağıdaki amaçlardan hangisiyle yazılmıştır?

Çözüm: Parçada kent ağaçlarının hava, sıcaklık, su ve canlı yaşamı üzerindeki işlevleri sıralanmış; bunların planlamada altyapı unsuru sayılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

9. Soru | Doğru Cevap: A) Bir yeri kavramak, konum bilgisinin yanında doğrudan deneyim de gerektirir.

Dijital haritalar, bir kentin sokaklarını birkaç saniyede önümüze serer. Fakat ekrandaki çizgiler; bir yokuşun ne kadar yorucu olduğunu, bir meydanın günün hangi saatinde kalabalıklaştığını ya da dar bir sokağın nasıl ses verdiğini söylemez. Harita yön buldurur; yeri tanımak ise orada bulunmayı, gözlemlemeyi ve zaman geçirmeyi gerektirir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

Çözüm: Parça, haritaların yön buldurduğunu fakat mekânın duysal ve zamana bağlı özelliklerini aktaramadığını belirtir. Bu nedenle gerçek tanıma, yerinde deneyimle tamamlanır.

10. Soru | Doğru Cevap: C) Sessizliğin Üretken Gücü

Gün boyu bildirimlerle bölünen zihin, boş kaldığında hemen yeni bir uyarana arıyor. Oysa kısa süreli sessizlik, zihnin dağınık düşünceleri bir araya getirmesine ve üzerinde çalışılan soruna farklı bağlantılar kurmasına imkân tanır. Bazen çözüm, daha çok bilgi eklemekten değil, bilgi akışını bir süre durdurmaktan doğar.

Bu parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Parça, kısa süreli sessizliğin zihinsel bağlantılar kurmayı ve çözüm üretmeyi desteklediğini anlatmaktadır. Başlık bu ana düşünceyi kapsar.

11. Soru | Doğru Cevap: D) Müze giriş ücretlerinin ziyaretçi sayısına etkisine

Bir müze sergisinde ziyaretçinin deneyimini yalnızca nesnelerin değeri belirlemez. Aydınlatma, nesnenin ayrıntılarını görünür kılmalı; etiketler kısa ama açıklayıcı olmalı; izleme rotası ziyaretçiyi yormadan bir anlatı kurmalıdır. Nesneler arasındaki boşluk da en az nesnelerin kendisi kadar önemlidir çünkü gözün dinlenmesini ve ilişkilerin fark edilmesini sağlar.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

Çözüm: Parçada aydınlatma, etiket, rota ve nesneler arasındaki boşluk anlatılmıştır. Giriş ücretleriyle ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

12. Soru | Doğru Cevap: B) Bu yüzden başarısızlık, doğru okunduğunda sonraki adımı belirleyen bir geri bildirimdir.

Bir denemede yapılan hata, yalnızca yanlış bir sonuca işaret etmez; kullanılan yöntemin hangi noktada yetersiz kaldığını da gösterir. Hata dikkatle incelendiğinde yeni bir denemenin nereden başlaması gerektiği anlaşılır. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

Çözüm: Önceki cümlelerde hatanın yöntemdeki eksikliği gösterdiği ve yeni denemeye yön verdiği anlatılır. Doğru tamamlayıcı, hatayı yol gösteren geri bildirim olarak nitelendirir.

13. Soru | Doğru Cevap: C) IV

(I) Uyku sırasında beyin, gün içinde edinilen bilgilerin bir bölümünü yeniden işler. (II) Bu süreç, önemli bilgilerin uzun süreli belleğe aktarılmasına katkı sağlar. (III) Bu nedenle düzenli uyku, öğrenmenin yalnızca sonrasındaki dinlenme değil, bir parçasıdır. (IV) Yatmadan hemen önce parlak ekranlara bakmak ise uykuya geçişi geciktirebilir. (V) Ekranlardan yayılan ışık, biyolojik saatin düzenlenmesinde görev alan mekanizmaları etkiler. (VI) Bu nedenle gece kullanımında ekran parlaklığını azaltmak ve kullanım süresini sınırlamak yararlı olabilir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

Çözüm: I-III. cümleler uykunun öğrenme ve bellek üzerindeki rolünü anlatır. IV. cümleyle konu, ekran kullanımının uykuya etkisine geçmektedir; ikinci paragraf IV ile başlamalıdır.

14. Soru | Doğru Cevap: A) II - V - III - IV - I

- I. Böylece gelecekte ortaya çıkabilecek hastalık, iklim değişikliği ya da doğal afetler karşısında tarımsal çeşitlilik korunabilir.
 II. Tohum bankaları, farklı bitki türlerine ait tohumları uygun sıcaklık ve nem koşullarında saklayan kuruluşlardır.
 III. Saklanan örnekler belirli aralıklarla çimlendirilerek canlılıklarını koruyup korumadıkları denetlenir.
 IV. Bir tür doğal ortamında zarar gördüğünde, bankadaki örnekler o türün yeniden yetiştirilmesinde kullanılabilir.
 V. Bu kuruluşlarda yalnızca tohumun adı değil, toplandığı yer ve genetik özellikleri de kayıt altına alınır.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

Çözüm: Tanımlayıcı II giriş cümlesidir. V, bankada tutulan kayıtları; III, saklanan tohumların denetimini açıklar. IV kullanım durumunu, I ise "Böylece" sözüyle genel sonucu verir.

15. Soru | Doğru Cevap: E) V

Bir araştırma ekibinde farklı uzmanlıkların bulunması, aynı probleme değişik araçlarla yaklaşılmasını sağlar. (I) Biyolog canlı sistemleri, mühendis süreçleri, istatistikçi ise verideki örüntüleri öne çıkarabilir. (II) Ancak bu çeşitlilik, ortak bir dil kurulmadığında iletişim gücüne de dönüşebilir. (III) Bu nedenle ekip üyelerinin kullandıkları kavramları açıklaması ve varsayımlarını görünür kılması gerekir. (IV) Böyle bir çalışma kültürü, görüş ayrılıklarını çatışma olmaktan çıkarıp üretken bir tartışmaya dönüştürür. (V)

"Farklı uzmanlıkların gerçek katkısı, yalnızca yan yana bulunmalarından değil, birbirlerini anlayabilmelerinden doğar." cümlesi numaralanmış yerlerin hangisine getirilmelidir?

Çözüm: Verilen cümle, parçadaki açıklamaları özetleyen sonuç yargısıdır. Ortak dilin ve açıklığın üretken tartışma yarattığı belirtildikten sonra V. yere getirilmesi uygundur.

16. Soru | Doğru Cevap: B) Tanımlama ve örneklendirme

Mikroklim, dar bir alanda çevresine göre farklılaşan iklim koşullarıdır. Örneğin yüksek binalarla çevrili bir avlu, rüzgârı keserek aynı semtteki açık bir alandan daha sıcak olabilir; yoğun ağaçlı bir park ise gölgeleme ve buharlaşma sayesinde çevresini serinletebilir.

Bu parçada düşünceyi geliştirmek için aşağıdakilerden hangilerine başvurulmuştur?

Çözüm: İlk cümlede "mikroklim" kavramı tanımlanmış, sonraki cümlede avlu ve park örnekleri verilmiştir. Bu nedenle tanımlama ve örneklendirme kullanılmıştır.

17. Soru | Doğru Cevap: C) IV

Aşağıdaki cümlede numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

Araştırma ekibi (I) art arda iki gün çalıştı, (II) hiçbir ayrıntıyı atlamadı ve raporu (III) öngörülen sürede (IV) tamamlayı verdi; ardından sonuçları (V) kamuoyuyla paylaştı.

Çözüm: Yeterlik, tezlik, sürerlik ve yaklaşma bildiren kurallı birleşik fiiller bitişik yazılır. Doğru biçim "tamamlayıverdi" olmalıdır.

18. Soru | Doğru Cevap: D) Toplantıya İstanbul, Ankara ve İzmir'den temsilciler; Almanya, Fransa ve İtalya'dan gözlemciler katıldı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalı virgül (;) doğru kullanılmıştır?

Çözüm: Noktalı virgül, kendi içinde virgüller bulunan iki grubu birbirinden ayırmak için kullanılabilir. Doğru seçenekte Türkiye'den gelen temsilciler ile yabancı ülkelerden gelen gözlemciler iki ayrı grup hâlinde sıralanmıştır.

19. Soru | Doğru Cevap: A) I

"Sanatçı, (I) kitabı (II) raftan alıp (III) dikkatle (IV) inceledi, sonra (V) çantasına koydu."

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerin hangisinde ünsüz yumuşaması vardır?

Çözüm: "Kitap" sözcüğü ünlüyle başlayan "-ı" ekini aldığı için p sesi b'ye dönüşür: kitap + ı -> kitabı. Ünsüz yumuşaması I numaralı sözcükte.

20. Soru | Doğru Cevap: E) gözlükçülerden

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi hem yapım eki hem çekim eki almıştır?

Çözüm: "Göz-lük-çü-ler-den" sözcüğünde "-lük" ve "-çü" yapım; "-ler" çoğul ve "-den" ayrılma hâli çekim ekidir.

21. Soru | Doğru Cevap: D) Zarf

"Bu eski ev, yıllardır sessizce kıyıda bekliyor." cümlesindeki "sessizce" sözcüğünün türü aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: "Sessizce" sözcüğü "bekliyor" fiilinin nasıl gerçekleştiğini bildirir; durum zarfıdır.

22. Soru | Doğru Cevap: A) 3

"Çocuklar, yağmur dinince dışarı çıkıp biriken suların üzerinden atlادılar."

Bu cümlede kaç fiilimsi vardır?

Çözüm: "Dinince" ve "çıkıp" zarf-fiil, "biriken" sıfat-fiildir. "Atlادılar" çekimli fiildir. Toplam üç fiilimsi vardır.

23. Soru | Doğru Cevap: B) Yer tamlayıcısı

"Sabah erkenden, kentin dışındaki göle kuşları gözlemlemek için gittik." cümlesindeki "kentin dışındaki göle" bölümü hangi ögedir?

Çözüm: "Nereye gittik?" sorusunun cevabı "kentin dışındaki göle"dir. Yönelme eki alan bu bölüm yer tamlayıcısıdır.

24. Soru | Doğru Cevap: C) Bağlı cümle

"Yol uzundu ama manzara bütün yorgunluğumuzu unutturdu." cümlesi yapısına göre aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: İki yargı "ama" bağlacıyla birbirine bağlanmıştır: "Yol uzundu" ve "manzara ... unutturdu." Bu nedenle bağlı cümledir.

25. Soru | Doğru Cevap: E) Edilgen

"Yeni yönetmelik bütün personele dün bildirildi." cümlesinin yüklemi özne-yüklem ilişkisine göre aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: "Bildirildi" fiilinde işi yapan belli değildir; sözde özne "yeni yönetmelik"tir. "-il" eki fiili edilgen yapmıştır.

26. Soru | Doğru Cevap: D) III

Aşağıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

I. Projenin sonuçları dün kamuoyuna açıklandı.

II. Araştırmacılar verileri karşılaştırıp ortak bir rapor hazırladı.

III. Bu yöntem hem çalışma süresini kısalttı hem de maliyet azaldı.

IV. Toplantıya katılan herkes görüşünü gerekçeleriyle anlattı.

V. Yeni sistem, işlemlerin daha düzenli yürütülmesini sağladı.

Çözüm: "Hem ... hem de ..." yapısında ögeler paralel olmalıdır. "Yöntem süreyi kısalttı" ifadesine paralel olarak "maliyeti azalttı" denmelidir; "maliyet azaldı" özne ve çatı uyumunu bozar.

27. Soru | Doğru Cevap: C) Ayla

Aşağıdaki editörlerden hangisi kesinlikle Ceren'den önce sunum yapar?

Çözüm: Koşullarda Ayla'nın Ceren'den önce olduğu doğrudan verilmiştir. Diğer editörlerin Ceren'den önce olması tüm olası sıralamalarda zorunlu değildir.

28. Soru | Doğru Cevap: E) Çarşamba ve cuma

Bora'nın sunum yapabileceği günler aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Koşulları sağlayan olası dizilişlerde Bora yalnızca çarşamba ya da cuma gününe yerleşebilir. Pazartesi ve cumartesi zaten yasaktır; perşembe Funda'ya aittir.

29. Soru | Doğru Cevap: A) Ceren cumartesi günü sunum yapar.

Deniz çarşamba günü sunum yaparsa aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

Çözüm: Deniz çarşambadaysa Efe salıdır. Funda perşembedir. Ayla-Bora art arda olamayacağından Ayla pazartesi, Bora cuma ve Ceren cumartesi olur.

30. Soru | Doğru Cevap: B) Ceren

Ayla cuma günü sunum yaparsa cumartesi günü kim sunum yapar?

Çözüm: Ayla cuma olduğunda ondan sonra sunum yapması gereken Ceren yalnızca cumartesiye yerleşebilir.

MATEMATİK ÇÖZÜMLERİ

31. Soru | Doğru Cevap: A) 150

Bir sayının $3/5$ 'inin 8 fazlası, aynı sayının $2/3$ 'ünün 2 eksiğine eşittir.

Buna göre bu sayı kaçtır?

Çözüm: Sayı x olsun. $3x/5 + 8 = 2x/3 - 2$ eşitliğinin her iki yanı 15 ile çarpılırsa $9x + 120 = 10x - 30$ olur. Buradan $x = 150$ bulunur.

32. Soru | Doğru Cevap: E) $ab + 2$

a ve b birer tek tam sayı olduğuna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi tek sayıdır?

Çözüm: Tek sayıların çarpımı tek, tek sayıya 2 eklenmesi yine tektir. Diğer seçeneklerde iki tek sayının toplamı ya da çift sayıların çarpımı bulunduğundan sonuç çifttir.

33. Soru | Doğru Cevap: B) 24

A ve B birer rakamdır. Üç basamaklı $A7B$ sayısı, üç basamaklı $B7A$ sayısından 198 fazladır. Ayrıca $A + B = 10$ 'dur.

Buna göre $A \cdot B$ kaçtır?

Çözüm: $A7B - B7A = (100A + 70 + B) - (100B + 70 + A) = 99(A-B) = 198$ olduğundan $A-B=2$ 'dir. $A+B=10$ ile birlikte çözülürse $A=6$, $B=4$ bulunur. Çarpımları 24'tür.

34. Soru | Doğru Cevap: D) 8

Beş basamaklı $3a52b$ sayısı 45 ile tam bölünebilmektedir.

Buna göre $a + b$ kaçtır?

Çözüm: $45 = 5 \times 9$ olduğundan sayı hem 5'e hem 9'a bölünmelidir. b , 0 veya 5 olabilir. Rakamlar toplamı $3+a+5+2+b = 10+a+b$, 9'un katıdır. $b=0$ için $a=8$; $b=5$ için $a=3$ olur. Her iki durumda da $a+b=8$ 'dir.

35. Soru | Doğru Cevap: C) 84

İki doğal sayının EBOB'u 12, EKOK'u 420'dir. Bu sayılardan biri 60 olduğuna göre diğeri kaçtır?

Çözüm: İki sayının çarpımı EBOB ile EKOK'un çarpımına eşittir. $60 \cdot x = 12 \cdot 420$ olduğundan $x = 84$ bulunur.

36. Soru | Doğru Cevap: B) $20/33$

$0,(27) + 0,(3)$ işleminin sonucu kaçtır?

Çözüm: $0,(27) = 27/99 = 3/11$ ve $0,(3) = 1/3$ 'tür. $3/11 + 1/3 = 9/33 + 11/33 = 20/33$ olur.

37. Soru | Doğru Cevap: C) 60

Pozitif bölen sayısı 12 olan en küçük doğal sayı kaçtır?

Çözüm: Bir sayının 12 böleni olması için üs dağılımları 11 ; $5 \cdot 1$; $3 \cdot 2$ veya $2 \cdot 1 \cdot 1$ biçiminde olabilir. En küçük sayı, en küçük asal sayılara büyük üsler verilerek $2^2 \cdot 3 \cdot 5 = 60$ biçiminde elde edilir. 60'ın bölen sayısı $(2+1)(1+1)(1+1)=12$ 'dir.

38. Soru | Doğru Cevap: E) 48

A , B , C , D ve E harfleri kullanılarak, harf tekrarına izin verilmeden üç harfli dizilimler oluşturulacaktır.

A harfiyle başlamayan kaç farklı dizilim oluşturulabilir?

Çözüm: Beş harften üçü sıralanırsa $5 \cdot 4 \cdot 3 = 60$ dizilim oluşur. A ile başlayanlarda kalan iki yere dört harften ikisi $4 \cdot 3 = 12$ biçimde yerleşir. İstenen sayı $60 - 12 = 48$ 'dir.

39. Soru | Doğru Cevap: A) $6\sqrt{2}$

$\sqrt{50} - \sqrt{8} + \sqrt{18}$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: $\sqrt{50}=5\sqrt{2}$, $\sqrt{8}=2\sqrt{2}$ ve $\sqrt{18}=3\sqrt{2}$ 'dir. $5\sqrt{2}-2\sqrt{2}+3\sqrt{2}=6\sqrt{2}$ olur.

40. Soru | Doğru Cevap: D) 7

x bir tam sayı ve $x \geq -4$ olmak üzere

$$2(3x - 1) \leq 5x + 7 < 3x + 13$$

eşitsizlik sistemini sağlayan kaç farklı x değeri vardır?

Çözüm: İlk eşitsizlikten $x \leq 9$, ikinci eşitsizlikten $2x < 6$ yani $x < 3$ elde edilir. $x \geq -4$ olduğuna göre x ; -4,-3,-2,-1,0,1,2 değerlerini alır. Toplam 7 değer vardır.

41. Soru | Doğru Cevap: A) 30

$A : B = 4 : 7$ ve $B : C = 14 : 9$ 'dur. $A + B + C = 155$ olduğuna göre $B - A$ kaçtır?

Çözüm: B oranları eşitlenirse $A:B:C = 8:14:9$ olur. Toplam 31 birim 155 olduğundan birim 5'tir. $A=40$, $B=70$ ve $B-A=30$ bulunur.

42. Soru | Doğru Cevap: C) 7

$f(x) = 2x - 3$ ve $f(f(x)) = 19$ olduğuna göre x kaçtır?

Çözüm: $f(f(x)) = 2(2x-3)-3 = 4x-9$ 'dur. $4x-9=19$ eşitliğinden $4x=28$ ve $x=7$ bulunur.

43. Soru | Doğru Cevap: D) 18

Bir babanın bugünkü yaşı kızının bugünkü yaşından 24 fazladır. Altı yıl önce babanın yaşı kızının o zamanki yaşının 3 katıydı.

Buna göre kız bugün kaç yaşındadır?

Çözüm: Kızın bugünkü yaşı x ise babanın yaşı $x+24$ 'tür. Altı yıl önce $x+18 = 3(x-6)$ olur. $x+18=3x-18$, $2x=36$ ve $x=18$ bulunur.

44. Soru | Doğru Cevap: B) 500

Bir kursun katılımcı sayısı bir ayda %30 artmış, sonraki ay yeni sayı üzerinden %10 azalmıştır. İkinci ayın sonunda 585 katılımcı bulunduğu göre başlangıçta kaç katılımcı vardır?

Çözüm: Başlangıç sayısı x ise iki değişimden sonra $x \cdot 1,30 \cdot 0,90 = 1,17x$ olur. $1,17x=585$ 'ten $x=500$ bulunur.

45. Soru | Doğru Cevap: E) 400

Bir ürün %25 kârla satılmaktadır. Satış fiyatı 40 TL azaltıldığında kâr oranı %15'e düşmektedir.

Buna göre ürünün maliyeti kaç TL'dir?

Çözüm: İki satış fiyatı arasındaki fark, maliyetin %25'i ile %15'i arasındaki %10'luk farktır. Maliyetin %10'u 40 TL ise maliyet 400 TL'dir.

46. Soru | Doğru Cevap: B) 4/9

Bir işi A tek başına 12 günde, B tek başına 18 günde bitirmektedir. A ve B birlikte 4 gün çalıştıktan sonra işin kaçta kaç kalır?

Çözüm: Birlikte günlük iş yapma hızları $1/12+1/18=5/36$ 'dır. Dört günde $20/36=5/9$ iş yapılır. Kalan kısım $1-5/9=4/9$ 'dur.

47. Soru | Doğru Cevap: C) 240

Aralarında 360 km bulunan iki şehirden birinci araç 60 km/sa hızla yola çıkıyor. İkinci araç, bir saat sonra karşı şehirden 40 km/sa hızla birinci araca doğru hareket ediyor.

Araçlar karşılaştığında birinci araç kaç kilometre yol almıştır?

Çözüm: İlk araç bir saatte 60 km gider; kalan uzaklık 300 km'dir. Araçların bağıl hızı 100 km/sa olduğundan ikinci araç çıktıktan 3 saat sonra karşılaşırlar. Birinci araç toplam 4 saat yol alır: $4 \cdot 60=240$ km.

48. Soru | Doğru Cevap: D) 18

Tuz oranı %40 olan 30 litre karışıma kaç litre su eklenirse karışımın tuz oranı %25 olur?

Çözüm: Başlangıçta tuz miktarı $30 \cdot 0,40=12$ litredir. Su eklenince tuz miktarı değişmez. $12/(30+x)=0,25$ eşitliğinden $30+x=48$ ve $x=18$ bulunur.

49. Soru | Doğru Cevap: A) 8

40 kişilik bir sınıfta İngilizce bilen 24, Almanca bilen 18, her iki dili bilen 10 öğrenci vardır.

Bu iki dilden hiçbirini bilmeyen kaç öğrenci vardır?

Çözüm: En az bir dil bilenlerin sayısı $24+18-10=32$ 'dir. Hiçbirini bilmeyenlerin sayısı $40-32=8$ olur.

50. Soru | Doğru Cevap: E) 47/66

Bir kutuda 5 beyaz, 4 siyah ve 3 sarı top vardır. Kutudan geri koymadan iki top seçiliyor.

Seçilen topların farklı renklerde olma olasılığı kaçtır?

Çözüm: Toplam ikili seçim $C(12,2)=66$ 'dır. Aynı renkli seçim sayısı $C(5,2)+C(4,2)+C(3,2)=10+6+3=19$ 'dur. Farklı renk olasılığı $(66-19)/66=47/66$ 'dir.

51. Soru | Doğru Cevap: C) 124

İlk terimi 5, ortak farkı 3 olan aritmetik dizinin ilk 8 teriminin toplamı kaçtır?

Çözüm: $S_8 = 8/2 \cdot [2 \cdot 5 + (8-1) \cdot 3] = 4 \cdot (10+21)=124$ 'tür.

52. Soru | Doğru Cevap: A) 95

2, 5, 11, 23, 47, ... sayı örüntüsünde bir sonraki terim kaçtır?

Çözüm: Her terim kendisinden önceki terimin 2 katının 1 fazlasıdır. $47 \cdot 2 + 1 = 95$ olur.

53. Soru | Doğru Cevap: B) 80°

Bir üçgende A açısı B açısının 2 katı, C açısı ise B açısından 20° fazladır.

Buna göre üçgenin en büyük açısı kaç derecedir?

Çözüm: $B=x$ ise $A=2x$, $C=x+20$ 'dir. $2x+x+x+20=180$ 'den $x=40$ bulunur. Açılar 80°, 40° ve 60° olduğundan en büyük açı 80°'dir.

54. Soru | Doğru Cevap: E) 180

Benzer iki üçgenin benzerlik oranı küçükten büyüğe 2/3'tür. Küçük üçgenin alanı 80 cm² olduğuna göre büyük üçgenin alanı kaç cm²'dir?

Çözüm: Alanlar oranı benzerlik oranının karesidir: küçük/büyük = 4/9. $80/x=4/9$ eşitliğinden $x=180$ bulunur.

55. Soru | Doğru Cevap: D) 15π

Taban yarıçapı 3 cm, ana doğrusu 5 cm olan dik dairesel koninin yanal alanı kaç santimetrekaredir?

Çözüm: Dik dairesel koninin yanal alanı $\pi \cdot r \cdot l$ formülüyle bulunur. $r=3$ ve $l=5$ olduğundan yanal alan 15π cm²'dir.

56. Soru | Doğru Cevap: E) 2√5

Yarıçapı 6 cm olan bir çemberde uzunluğu 8 cm olan bir kirişin merkeze uzaklığı kaç santimetredir?

Çözüm: Merkezden kiriş indirilen dikme kirişi iki eş parçaya ayırır. Yarı kiriş 4 cm'dir. Oluşan dik üçgende $d^2+4^2=6^2$ olduğundan $d^2=20$ ve $d=2\sqrt{5}$ bulunur.

57. Soru | Doğru Cevap: D) N

Üç aylık toplam satış miktarı en fazla olan ürün hangisidir?

Çözüm: Topamlar $K=75$, $L=80$, $M=70$ ve $N=90$ 'dir. En yüksek toplam N ürünüdür.

58. Soru | Doğru Cevap: A) M

Ocak ayından mart ayına satış miktarı oransal olarak en fazla artan ürün hangisidir?

Çözüm: K %25, L %40 artmıştır. M ürünü 15'ten 30'a çıkarak %100 artmış, N ise azalmıştır. En yüksek artış M'dedir.

59. Soru | Doğru Cevap: B) 132

Nisan ayında her ürünün satışının mart ayına göre %20 arttığı varsayılırsa nisan ayındaki toplam satış kaç birim olur?

Çözüm: Mart toplamı $25+35+30+20=110$ 'dur. %20 artışla $110 \cdot 1,20=132$ birim olur.

60. Soru | Doğru Cevap: C) 365

Şubat ayında birim başına kâr K için 4 TL, L için 3 TL, M için 5 TL ve N için 2 TL olduğuna göre şubat ayı toplam kâr kaç TL'dir?

Çözüm: Şubat kârı $30 \cdot 4 + 20 \cdot 3 + 25 \cdot 5 + 30 \cdot 2 = 120+60+125+60 = 365$ TL'dir.

TARİH ÇÖZÜMLERİ

61. Soru | Doğru Cevap: E) Yarlığ

İslamiyet öncesi Türk devlet teşkilatında hükümdarın yazılı veya sözlü emrini ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Yarlığ hükümdar emridir. Ayuki hükümet, ağıllı hazine görevlisi, otağ hükümdar çadırı, tudun ise vergi ve denetim görevlisidir.

62. Soru | Doğru Cevap: D) Türklerde yönetici ile toplum arasında karşılıklı sorumluluk anlayışının bulunduğu

Orhun Yazıtları'nda yöneticilerin yaptıkları işleri halka anlatması, hatalarını açıklaması ve halkı birlik konusunda uyarması aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

Çözüm: Yazıtlarda kağanların millete hesap vermesi ve halkın da devlete karşı görevlerinin belirtilmesi, yönetici-toplum ilişkisinin karşılıklı sorumluluk temelinde görüldüğünü gösterir.

63. Soru | Doğru Cevap: C) Kutadgu Bilig

Yusuf Has Hacıp'in hükümdara devlet yönetimi ve ideal insan anlayışı konusunda öğütler verdiği eseri aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Kutadgu Bilig, Yusuf Has Hacıp tarafından yazılmış siyasetname niteliğinde bir eserdir; devlet yönetimi, adalet ve ideal insan üzerinde durur.

64. Soru | Doğru Cevap: B) I, II ve III

Büyük Selçuklu Devleti'nde Nizamiye Medreselerinin kurulmasında;

- I. devlet için eğitilmiş yönetici yetiştirmek,
- II. Bâtınî propagandasıyla mücadele etmek,
- III. eğitim faaliyetlerini belirli bir program altında yürütmek

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

Çözüm: Nizamiye Medreseleri hem devlet görevlisi yetiştirmek hem Sünni düşüncüyü güçlendirerek Bâtınî faaliyetlerle mücadele etmek hem de eğitimi kurumsallaştırmak amacı taşımıştır.

65. Soru | Doğru Cevap: A) Artuklular

Aşağıdaki ilk Türk beyliklerinden hangisi Mardin, Hasankeyf ve Harput çevresinde hüküm sürmüştür; mimarlık ve bilim alanındaki eserleriyle tanınmıştır?

Çözüm: Artuklular Mardin, Hasankeyf ve Harput kolları hâlinde hüküm sürmüştür. El-Cezerî'nin çalışmaları ve bölgedeki mimari eserler bu beyliğin kültürel mirası içindedir.

66. Soru | Doğru Cevap: E) Osmanlıların deniz gücü kazanmasına ve Rumeli'ye geçişinin kolaylaşmasına

Karesioğulları Beyliği'nin Osmanlı Devleti'ne katılmasının aşağıdaki gelişmelerden hangisine doğrudan katkı sağladığı söylenebilir?

Çözüm: Karesioğulları'nın donanması ve denizcilik tecrübesi Osmanlılara geçmiş, bu durum Rumeli'ye geçişi kolaylaştırmıştır.

67. Soru | Doğru Cevap: A) Nişancı

Osmanlı merkez teşkilatında padişahın tuğrasını çekmek, tımar ve arazi kayıtlarını tutmakla görevli Divan-ı Hümayun üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Nişancı, padişah fermanlarına tuğra çeker ve arazi-tımar kayıtlarının tutulduğu defterlerden sorumludur.

68. Soru | Doğru Cevap: B) I, II ve III

Osmanlı tımar sisteminin;

- I. hazinenin maaş yükünü azaltması,
- II. eyaletlerde atlı asker yetiştirilmesini sağlaması,
- III. taşrada üretim ve güvenliğin denetlenmesine katkı sunması

sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

Çözüm: Dirlik gelirleri karşılığında sipahiler asker beslemiş, vergileri toplamış ve bölgelerinde düzeni gözetmiştir. Böylece hazine yükü azalmış, atlı asker yetiştirilmiş ve taşra denetimi güçlenmiştir.

69. Soru | Doğru Cevap: D) Kazasker

Osmanlı Devleti'nde eğitim, yargı ve fetva işlerini yürüten ilmiye sınıfının Divan-ı Hümayundaki temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Kazasker ilmiye sınıfındandır; kadı ve müderris atamalarında görev alır, Divan-ı Hümayunda askerî sınıfın şer'i ve hukuki işlerine bakardı.

70. Soru | Doğru Cevap: C) Narh

Osmanlı Devleti'nde temel tüketim mallarının fiyatlarının devlet tarafından belirlenmesi ve denetlenmesine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Narh, özellikle zorunlu tüketim mallarında fiyat ve kâr oranlarının devletçe belirlenmesidir. Amaç tüketiciyi korumak ve piyasa düzenini sağlamaktır.

71. Soru | Doğru Cevap: E) Kanun-ı kadime dönülmesini ve kurumların eski işleyişine kavuşturulmasını

Koçi Bey, IV. Murat ve Sultan İbrahim'e sunduğu risalelerde devlet düzenindeki bozulmanın giderilmesi için aşağıdakilerden hangisini öncelikle savunmuştur?

Çözüm: Koçi Bey'in ıslahat anlayışı, klasik Osmanlı kurumlarındaki bozulmayı teşhis edip kanun-ı kadime, yani eski düzenin kurallarına dönme düşüncesine dayanır.

72. Soru | Doğru Cevap: B) Humbaracı Ahmed Paşa

Aslen Fransız olan ve Osmanlı hizmetine girerek humbaracı ocağını yeniden düzenleyen, askerî teknik eğitim çalışmalarına katkıda bulunan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Claude Alexandre de Bonneval, Osmanlı hizmetine girerek Humbaracı Ahmed Paşa adını almış ve humbaracı teşkilatının modernleştirilmesinde görev yapmıştır.

73. Soru | Doğru Cevap: C) İrad-ı Cedid

III. Selim Dönemi'nde Nizam-ı Cedid ordusunun giderlerini karşılamak amacıyla oluşturulan hazine aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Nizam-ı Cedid yeniliklerinin ve yeni ordunun finansmanı için İrad-ı Cedid Hazinesi kurulmuştur.

74. Soru | Doğru Cevap: D) Hükümdar yetkilerinin hukuk kurallarıyla sınırlandırılmaya başlanmasına

Tanzimat Fermanı'nda padişahın da ilan edilen hukuk kurallarına uyacağını kabul etmesi aşağıdaki gelişmelerden hangisine işaret eder?

Çözüm: Tanzimat Fermanı padişahın kendi iradesiyle can, mal, namus, vergi ve askerlik alanlarında kurallara bağlı kalacağını ilan etmiştir. Bu, mutlak yetkinin hukukla sınırlandırılması yönünde bir adımdır.

75. Soru | Doğru Cevap: A) Anayasalı ve parlamentolu yönetime geçilmesi

1876 Kanun-ı Esasi'nin Osmanlı siyasi hayatına getirdiği en belirgin yenilik aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Kanun-ı Esasi Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasıdır. Meclis-i Umumi'nin açılmasıyla meşruti, yani anayasalı ve parlamentolu yönetim başlamıştır.

76. Soru | Doğru Cevap: D) İttihat ve Terakki Cemiyetinin yönetimde belirleyici hâle gelmesi

1913 Babıali Baskını'nın Osmanlı siyasi hayatındaki en belirgin sonucu aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Babıali Baskını sonrasında Kâmil Paşa Hükûmeti devrilmiş, İttihat ve Terakki yönetimde fiilen belirleyici güç hâline gelmiştir.

77. Soru | Doğru Cevap: B) Kars, Ardahan ve Batum

Osmanlı Devleti, Brest-Litovsk Antlaşması'yla aşağıdaki yerlerden hangilerini Rusya'dan geri almıştır?

Çözüm: Sovyet Rusya'nın savaştan çekilmesini sağlayan Brest-Litovsk Antlaşması'yla Kars, Ardahan ve Batum Osmanlı Devleti'ne bırakılmıştır.

78. Soru | Doğru Cevap: A) Doğu Anadolu'da bir Ermeni devleti kurulmasına zemin hazırlamak

Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesinde, "altı doğu ilinde karışıklık çıkarsa bu bölgelerin işgal edilebileceği" hükmünün yer alması aşağıdaki amaçlardan hangisiyle ilişkilendirilebilir?

Çözüm: Vilayet-ı Sitte olarak anılan altı doğu iline ilişkin 24. madde, Ermeni devleti projesi için işgal zemini oluşturma amacı taşımaktaydı.

79. Soru | Doğru Cevap: E) Batı Anadolu'daki Yunan işgaline karşı bölgesel direnişi örgütlemeleri

Balıkesir ve Alaşehir kongrelerinin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Balıkesir ve Alaşehir kongreleri Batı Anadolu'da Yunan işgaline karşı Kuvayımiliye güçlerini örgütleyen bölgesel kongrelerdir.

80. Soru | Doğru Cevap: C) Millî Mücadele'nin tek merkezden yürütülmesini

Sivas Kongresi'nde bütün millî cemiyetlerin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleştirilmesi aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yöneliktir?

Çözüm: Cemiyetlerin tek çatı altında toplanması, dağınık bölgesel direnişleri ortak program ve merkez altında birleştirerek Millî Mücadele'nin bütünlüğünü sağlamıştır.

81. Soru | Doğru Cevap: D) Meclis hükûmeti sistemi

1921 Anayasası'nda yasama ve yürütme yetkilerinin TBMM'de toplanması aşağıdaki yönetim anlayışlarından hangisinin benimsendiğini gösterir?

Çözüm: 1921 Anayasası güçler birliği esasına dayanmış, yürütme organı Meclis içinden ve ona bağlı olarak oluşturulmuştur. Bu yapı meclis hükûmeti sistemidir.

82. Soru | Doğru Cevap: A) Gümrü Antlaşması

TBMM Hükûmetinin uluslararası alanda imzaladığı ilk antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Doğu Cephesi'nde Ermenistan'a karşı kazanılan başarıdan sonra 3 Aralık 1920'de imzalanan Gümrü Antlaşması, TBMM Hükûmetinin ilk uluslararası antlaşmasıdır.

83. Soru | Doğru Cevap: B) Gazi unvanı ve mareşal rütbesi

Sakarya Meydan Muharebesi'nin ardından Mustafa Kemal Paşa'ya TBMM tarafından hangi unvan ve rütbe verilmiştir?

Çözüm: Sakarya zaferinden sonra TBMM, 19 Eylül 1921'de Mustafa Kemal Paşa'ya "Gazi" unvanı ile "Mareşal" rütbesini vermiştir.

84. Soru | Doğru Cevap: C) Doğu Trakya'nın savaş yapılmadan Türkiye'ye bırakılması

Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisi askerî mücadele sona ermeden diplomatik yolla elde edilen önemli bir kazanımdır?

Çözüm: Mudanya ile Yunan kuvvetlerinin Doğu Trakya'yı boşaltması ve bölgenin Türkiye'ye devri kabul edilmiştir. Bu kazanım yeni bir savaşa gerek kalmadan diplomasiyle elde edilmiştir.

85. Soru | Doğru Cevap: E) Yetişkinlere yeni Türk harfleriyle okuma yazma öğretmek

Harf İnkılabı'nın ardından açılan Millet Mekteplerinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Millet Mektepleri, yeni Türk alfabesini geniş halk kitlelerine öğretmek ve okuryazarlığı artırmak amacıyla açılmıştır.

86. Soru | Doğru Cevap: C) Bulgaristan

Aşağıdaki devletlerden hangisi 1934'te kurulan Balkan Antantı'na katılmamıştır?

Çözüm: Balkan Antantı Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında kurulmuştur. Bulgaristan revizyonist politikası nedeniyle antanta katılmamıştır.

87. Soru | Doğru Cevap: D) Yunanistan

Türkiye, Kore Savaşı'na asker göndermesinin de etkisiyle 1952 yılında hangi ülkeyle birlikte NATO'ya kabul edilmiştir?

Çözüm: Türkiye ve Yunanistan 1952'de birlikte NATO üyesi olmuştur. Türkiye'nin Kore Savaşı'ndaki katkısı üyelik sürecinde etkili olmuştur.

COĞRAFYA ÇÖZÜMLERİ

88. Soru | Doğru Cevap: E) 11.12

42° Doğu meridyenindeki bir merkezde yerel saat 12.00 iken 30° Doğu meridyenindeki bir merkezde yerel saat kaçtır?

Çözüm: İki merkez arasında 12 meridyen farkı vardır. Her meridyen 4 dakika olduğundan saat farkı 48 dakikadır. 30° Doğu daha batıda olduğu için saati geridir: 12.00-48 dakika=11.12.

89. Soru | Doğru Cevap: B) Karadeniz ile Akdeniz arasındaki deniz ulaşımında stratejik önemini

Türkiye'nin İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olması aşağıdakilerden hangisini doğrudan artırır?

Çözüm: Boğazlar Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan tek doğal deniz yolunun parçasıdır. Bu durum Türkiye'nin ulaşım, ticaret ve jeopolitik önemini artırır.

90. Soru | Doğru Cevap: A) Alp-Himalaya orojenezi

Kuzey Anadolu Dağları ile Torosların oluşumunda etkili olan dağ oluşumu sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Türkiye'nin genç kıvrım dağları olan Kuzey Anadolu Dağları ve Toroslar, Alp-Himalaya dağ oluşum kuşağında meydana gelmiştir.

91. Soru | Doğru Cevap: D) Traverten

Aşağıdaki karstik şekillerden hangisi birikim sonucunda oluşur?

Çözüm: Traverten, kalsiyum karbonatça zengin suların çökmesiyle oluşan karstik birikim şeklidir. Diğerleri çözünme-aşınım şekilleridir.

92. Soru | Doğru Cevap: C) I, II ve III

Ege kıyılarında dağların kıyıya çoğunlukla dik uzanmasının;

- I. kıyıların girintili çıkıntılı olması,
- II. doğal liman sayısının artması,
- III. deniz etkisinin iç kesimlere sokulabilmesi

sonuçlarından hangilerine yol açtığı söylenebilir?

Çözüm: Dağların kıyıya dik uzanması enine kıyı tipini oluşturur; kıyı girinti-çıkıntısı ve doğal liman sayısı artar, denizel hava kütleleri vadiler boyunca iç kesimlere ilerleyebilir.

93. Soru | Doğru Cevap: A) I, II ve III

Kışın Antalya kıyılarının Konya Ovası'ndan daha ılık olmasında;

- I. denizelliğin sıcaklık farklarını azaltması,
- II. Torosların soğuk hava kütlelerinin kıyıya ulaşmasını güçleştirilmesi,
- III. Konya'nın yükseltisinin daha fazla olması

etkenlerinden hangileri rol oynar?

Çözüm: Antalya denizel etki altındadır; Toroslar iç kesimlerden gelen soğuk havayı sınırlar. Konya'nın yükseltisi ve karasallığı sıcaklığı düşürür. Üç etken de rol oynar.

94. Soru | Doğru Cevap: B) Karadeniz iklimi

Yıllık sıcaklık farkının az, her mevsimin yağışlı, en fazla yağışın sonbaharda olduğu bir kıyı merkezinde aşağıdaki iklimlerden hangisinin görülmesi beklenir?

Çözüm: Karadeniz ikliminde denizelliğe bağlı sıcaklık farkı düşüktür, yıl boyunca yağış görülür ve özellikle Doğu Karadeniz kıyılarında yağış maksimumu sonbahardadır.

95. Soru | Doğru Cevap: E) Yükselti ve eğimin fazla olması

Türkiye akarsularının hidroelektrik enerji potansiyelinin yüksek olmasında aşağıdakilerden hangisi en etkili faktördür?

Çözüm: Hidroelektrik potansiyeli su miktarı yanında düşü ve akış hızına bağlıdır. Türkiye'nin yüksek ve engebeli yapısı akarsuların eğimini artırır.

96. Soru | Doğru Cevap: C) Tortum Gölü - heyelan set gölü

Aşağıdaki göl-oluşum türü eşleştirmelerinden hangisi doğrudur?

Çözüm: Tortum Gölü bir heyelan kütlesinin vadiyi kapatmasıyla oluşmuştur. Tuz ve Manyas tektonik, Meke volkanik krater, Bafa ise kıyı set gölüdür.

97. Soru | Doğru Cevap: E) Alüvyal toprak

Bafra, Çarşamba ve Çukurova gibi delta ovalarında yaygın olan, akarsuların taşıyıp biriktirdiği verimli toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Alüvyal topraklar akarsuların taşıdığı malzemeleri eğimin azaldığı ova ve delta alanlarında biriktirmesiyle oluşur; genç ve genellikle verimli taşınmış topraklardır.

98. Soru | Doğru Cevap: B) Sanayi, ulaşım ve hizmet faaliyetlerinin gelişmiş olması

Çatalca-Kocaeli Bölümü'nde nüfus yoğunluğunun yüksek olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi diğerlerinden daha belirgindir?

Çözüm: İstanbul ve Kocaeli çevresi sanayi, ticaret, ulaşım ve hizmetlerin yoğunlaştığı bir çekim merkezidir. Nüfus yoğunluğunun temel nedeni bu beşerî-ekonomik gelişmişliktir.

99. Soru | Doğru Cevap: D) Mevsimlik göç

Yaz aylarında tarım işçilerinin ürün hasadı için geçici olarak başka illere gitmesi aşağıdaki göç türlerinden hangisine örnektir?

Çözüm: Belirli bir iş döneminde gerçekleşip dönem sonunda geri dönüşün olduğu yer değiştirmeler mevsimlik göçtür.

100. Soru | Doğru Cevap: A) Kış donlarının çok seyrek görülmesi ve sıcaklık ortalamasının yüksek olması

Türkiye'de muz tarımının özellikle Anamur-Alanya kıyı şeridinde yoğunlaşması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanır?

Çözüm: Muz tropikal kökenli ve dona hassas bir üründür. Anamur-Alanya kıyıları kışların çok ılık geçmesi ve don riskinin düşük olması nedeniyle uygun koşullar sunar.

101. Soru | Doğru Cevap: E) Bozkır bitki örtüsünün geniş alan kaplaması

İç Anadolu'da küçükbaş hayvancılığın yaygın olmasında aşağıdakilerden hangisi daha etkilidir?

Çözüm: Kurak ve yarı kurak iklimin oluşturduğu bozkırlar koyun ve keçi yetiştiriciliğine elverişlidir. Bu nedenle küçükbaş hayvancılık İç Anadolu'da yaygındır.

102. Soru | Doğru Cevap: A) Eskişehir-Kütahya-Balıkesir çevresi

Türkiye'nin dünya rezervlerinde önemli paya sahip olduğu bor minerallerinin çıkarıldığı başlıca alanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yer alır?

Çözüm: Bor yatakları özellikle Eskişehir Kırka, Kütahya Emet ve Balıkesir Bigadiç çevresinde yoğunlaşmıştır.

103. Soru | Doğru Cevap: B) Taş kömürü yataklarına doğrudan yakın olması

Bursa'da otomotiv sanayisinin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

Çözüm: Bursa otomotiv sanayisi pazar, ulaşım, iş gücü, sermaye ve yan sanayi avantajlarıyla gelişmiştir. Kent taş kömürü yataklarına doğrudan yakın değildir.

104. Soru | Doğru Cevap: D) Dağların kıyıya paralel ve engebeli uzanması

Doğu Karadeniz kıyılarında demir yolu ağının gelişmemesinde aşağıdakilerden hangisi en önemli doğal etkindir?

Çözüm: Kuzey Anadolu Dağlarının kıyıya paralel, dik ve engebeli uzanması demir yolu yapım maliyetini yükseltmiş ve kıyı ile iç kesimler arasındaki bağlantıyı zorlaştırmıştır.

105. Soru | Doğru Cevap: C) Fırat ve Dicle havzalarında sulama ile enerji üretimini geliştirerek bölgesel kalkınmayı hızlandırmak

Güneydoğu Anadolu Projesi'nin (GAP) temel hedefleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer alır?

Çözüm: GAP, Fırat-Dicle havzasında barajlar, hidroelektrik üretimi ve sulama başta olmak üzere tarım, sanayi ve sosyal gelişmeyi birlikte hedefleyen bölgesel kalkınma projesidir.

VATANDAŞLIK ÇÖZÜMLERİ

106. Soru | Doğru Cevap: D) Yaptırımının devlet gücüyle uygulanabilmesi

Hukuk kurallarını din, ahlak ve görgü kurallarından ayıran temel özellik aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Hukuk kurallarının yaptırımı maddidir ve devletin zorlayıcı gücüyle uygulanır. Diğer sosyal düzen kurallarında yaptırım çoğunlukla manevidir.

107. Soru | Doğru Cevap: E) Örf ve âdet hukukuna

Türk Medeni Kanunu'na göre hâkim, önüne gelen özel hukuk uyuşmazlığında uygulanabilir yazılı bir hüküm bulamazsa öncelikle aşağıdakilerden hangisine başvurur?

Çözüm: Hâkim önce yazılı kaynaklara, hüküm yoksa örf ve âdet hukukuna bakar. Burada da hüküm yoksa kanun koyucu gibi hukuk yaratır; doktrin ve içtihattan yardımcı kaynak olarak yararlanır.

108. Soru | Doğru Cevap: C) Anayasa Mahkemesinin kurulması

Aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasası'nın Türk anayasa tarihine getirdiği yeniliklerden biridir?

Çözüm: 1961 Anayasası, kanunların anayasaya uygunluğunu denetlemek üzere Anayasa Mahkemesini kurmuştur. Ayrıca sosyal devlet ve çift meclis gibi yenilikler getirmiştir.

109. Soru | Doğru Cevap: A) Suçluluğu mahkeme kararıyla saptanıncaya kadar kimsenin suçlu sayılamamasına

Olağanüstü hâllerde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir. Buna rağmen 1982 Anayasası'na göre aşağıdakilerden hangisine dokunulamaz?

Çözüm: Masumiyet karinesi, olağanüstü hâllerde dahi dokunulamayacak çekirdek güvenceler arasındadır. Diğer hakların kullanılması, durumun gerektirdiği ölçüde ve anayasal şartlarla sınırlanabilir veya durdurulabilir.

110. Soru | Doğru Cevap: B) Bakanları tek tek atamak

Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerinden biri değildir?

Çözüm: Bakanları atama ve görevden alma yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. Diğer seçenekler TBMM'nin anayasal görev ve yetkileridir.

111. Soru | Doğru Cevap: D) Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hâle gelir.

Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen bir konuda TBMM'nin daha sonra kanun çıkarması hâlinde aşağıdakilerden hangisi gerçekleşir?

Çözüm: Anayasa'ya göre TBMM'nin aynı konuda kanun çıkarması durumunda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hâle gelir.

112. Soru | Doğru Cevap: E) Olağan kanun yollarının tüketilmiş olması

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapılabilmesi için aşağıdaki koşullardan hangisinin gerçekleşmesi gerekir?

Çözüm: Bireysel başvuru ikincil bir hak arama yoludur. İhlal iddiası için olağan idari ve yargısal başvuru yollarının tüketilmiş olması gerekir.

113. Soru | Doğru Cevap: C) Mahallî idareler

İl, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organları seçmenler tarafından seçilen kamu tüzel kişileri aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: Anayasa'ya göre il, belediye ve köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılayan, seçilmiş karar organlarına sahip kamu tüzel kişileri mahallî idarelerdir.

114. Soru | Doğru Cevap: A) TBMM Başkanlığına bağlıdır ve idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

Kamu Denetçiliği Kurumuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

Çözüm: Kamu Denetçiliği Kurumu (ombudsmanlık) TBMM Başkanlığına bağlıdır; idarenin her türlü eylem, işlem, tutum ve davranışını insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde inceler ve tavsiyede bulunur.

GÜNCEL BİLGİLER ÇÖZÜMLERİ

115. Soru | Doğru Cevap: B) Kimya

David Baker, Demis Hassabis ve John Jumper; hesaplamalı protein tasarımı ve protein yapı tahmini çalışmaları nedeniyle 2024 Nobel Ödülü'nü hangi alanda kazanmıştır?

Çözüm: 2024 Nobel Kimya Ödülü, hesaplamalı protein tasarımı ve protein yapı tahmini çalışmalarına verildi.

Yayın notu: Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; 2026 yayını öncesinde ilgili resmî kurumun güncel kaydından doğrulanmalıdır.

116. Soru | Doğru Cevap: D) MikroRNA'nın keşfi ve gen düzenlenmesindeki rolü

Victor Ambros ve Gary Ruvkun'a 2024 Nobel Fizyoloji veya Tıp Ödülü'nü kazandıran çalışma aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

Çözüm: 2024 Nobel Fizyoloji veya Tıp Ödülü, mikroRNA'nın keşfi ve transkripsiyon sonrası gen düzenlenmesindeki rolüne ilişkin çalışmalara verildi.

Yayın notu: Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; 2026 yayını öncesinde ilgili resmî kurumun güncel kaydından doğrulanmalıdır.

117. Soru | Doğru Cevap: E) Anora

2025 yılında düzenlenen 97. Akademi Ödülleri'nde En İyi Film ödülünü kazanan yapım aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: 97. Akademi Ödülleri'nde En İyi Film ödülü Sean Baker'ın yönettiği "Anora"ya verildi.

Yayın notu: Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; 2026 yayını öncesinde ilgili resmî kurumun güncel kaydından doğrulanmalıdır.

118. Soru | Doğru Cevap: A) Çin

2025 Dünya Oyunları'na ev sahipliği yapan Chengdu kenti hangi ülkededir?

Çözüm: 2025 Dünya Oyunları Çin'in Chengdu kentinde düzenlendi.

Yayın notu: Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; 2026 yayını öncesinde ilgili resmî kurumun güncel kaydından doğrulanmalıdır.

119. Soru | Doğru Cevap: C) Buzulların Korunması

Birleşmiş Milletler 2025 yılını aşağıdaki çevre başlıklarından hangisine ilişkin uluslararası yıl olarak ilan etmiştir?

Çözüm: Birleşmiş Milletler 2025'i "Uluslararası Buzulların Korunması Yılı" olarak ilan etmiştir.

Yayın notu: Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; 2026 yayını öncesinde ilgili resmî kurumun güncel kaydından doğrulanmalıdır.

120. Soru | Doğru Cevap: B) Orbital

Samantha Harvey'ye 2024 Booker Ödülü'nü kazandıran roman aşağıdakilerden hangisidir?

Çözüm: 2024 Booker Ödülü, Uluslararası Uzay İstasyonu'ndaki astronotları konu alan "Orbital" adlı romanıyla Samantha Harvey'ye verildi.

Yayın notu: Aralık 2025 bilgi kesimine göre hazırlanmıştır; 2026 yayını öncesinde ilgili resmî kurumun güncel kaydından doğrulanmalıdır.